

Intervju | Chris Dunnett om trupptillbakadragandet

”Våra militära mål är uppnådda”

Innan Christopher Dunnett lämnar rollen som informationschef på amerikanska ambassaden i Sverige för att bli vice transitionskoordinator i Afghanistan besöker han SAK för att lära sig om organisationens verksamhet i fält.

Text | Carla da Costa Bengtsson
Bild | Christoffer Hjalmarsson

• **Du anländer till Afghanistan den 14 juli, hur känns det?**

– Jag har arbetat med diplomatiska frågor i 19 år men aldrig i Afghanistan så jag ser fram emot att lära mig om en helt ny värld.

• **Vad kan ni lära av Svenska Afghanistankommitténs verksamhet?**

– Det finns många aspekter. Till exempel kan överlämningen av vår militära verksamhet till afghanerna själva dra nytta av SAKs erfarenheter av att lämna över ansvar för skolverksamheter med efterarbete som stöd, i samarbete med the Afghan Ministry of Education. Så att de här skolorna till slut kan integreras i den allmänna nationella utbildningen.

• **Du ska nu ta över rollen som vice transitionskoordinator, vad innebär det?**

– Som det hörs på namnet genomför vi inget själva utan samordnar bara. Vår roll är att överblicka det administrativa kring överlämningen, lösa problem mellan afghanska myndigheter och andra länders

Trupptillbakadragande

Transition kallas även för trupptillbakadragande. I Afghanistan innebär det att länderna bakom Nato och Isaf drar tillbaka sin militära närvaro och lämnar över säkerhetsansvaret till afghanerna själva.

för att sen rapportera och utvärdera hur det går. Alla diplomatiska relationer kommer att fortsätta som vanligt och det internationella samfundet kommer att fortsätta att finnas till som stöd.

• **Varför transitionen?**

– Våra militära mål är uppnådda, Al Qaida är försvagade i jämförelse med för tio år sedan, och därför ska den militära närvaron dras tillbaka. Det är ett gemensamt beslut mellan Afghanistan, USA, Nato och FN. Dessutom lever de flesta afghaner redan under eget beväg, transitionen har redan börjat. Vi respekterar Afghanistan som ett självständigt land och är övertygade om att politiska lösningar, ansvaret för deras egen säkerhet och satsningar på civil utveckling måste komma från dem själva.

• **Vilka är de största utmaningarna i den processen?**

– Det viktigaste tror jag är det politiska engagemanget mellan afghanerna själva för demokratiutvecklingen, som i vilket

land som helst. Annars leder det till instabilitet. Att förutsättningar för ett fungerande samhällssystem finns som inom poliskåren och det militära ansvaret är också viktigt. Men problem kan inte lösas genom isolering...

Regionala problem med grannländer som Pakistan och Iran får inte gro. Med goda handelsrelationer kan landet länkas in i ett politiskt system.

Christopher Dunnett.

• **Hur ska det gå för kvinnorna?**

– Landet kan inte uppnå full potential om halva befolkningen utesluts från demokratiska processer, i fredsbyggande åtgärder, i arbetet eller inom handel. Men afghaner måste få definiera ett politiskt system som funkar för dem. Vi kan inte predika om västerländska värderingar men vi kan heller inte stötta det som går emot våra egna. Vi måste alltid ta hänsyn till det lokala samhället och vara partners i utveckling för en bättre framtid. Det vi kan göra är att visa att utbildning leder till framgång och att kvinnors deltagande bidrar till landets ekonomiska utveckling. Men det går aldrig så fort som man hoppas. •

Svensk militär i norra Afghanistan.

Afghanistan efter 11 september

USA invaderade Afghanistan efter den 11 september 2001 under namnet Operation Enduring Freedom (OEF). De stred tillsammans med den afghanska marktruppen Norra alliansen mot talibanregimen, Al Qaida och deras ledare Usama bin Laden och Mullah Omar.

Vid en konferens i Bonn den 20 december 2001 gav FN:s säkerhetsråd ett mandat att upprätta en internationell säkerhetsstyrka, International Security Assistance Force (Isaf), i Kabul, i syfte att bistå Afghanistan i upprätthållandet av säkerhet.

2003 utvidgades ISAFs mandat till att omfatta hela Afghanistan. Sedan denna tidpunkt leds styrkan av Nato. I dag uppgår den till ca 140 000 personer, av vilka cirka 500 är från Sverige, från ett knappt femtiotal länder. Den internationella säkerhetsstyrkans mandat har därefter förlängts årligen.

Källa: Strategi för Sveriges stöd till det internationella engagemanget i Afghanistan, Utrikesdepartementet 2010.

Oförutsägbarheten ökar i SAKs arbete

SAK motsätter sig inte fredsfrämjande trupp i Afghanistan som opererar under FN-mandat men har kritiserat Natos ledning av Isaf-styrkorna. Nu när trupperna ska dras tillbaka höjs röster om att ett för snabbt tillbakadragande av militär trupp kan leda till att Afghanistan störtas in i ett inbördeskrig, att landet än en gång blir en bas för terrorister och att människor hamnar under talibanernas kvinnofientliga förtryck.

• Torvald Åkesson, bör trupperna stanna eller åka hem?

– Nuvarande situation är inte problemfri och självklart medför trupptillbakadragandet risker. Det ökar oförutsägbarheten i vårt arbete. Den sittande regeringens kapacitet är för tillfället inte tillräcklig för

att axla bördan vilket kan underminera deras legitimitet. I delar av landet kan det därför bli mer kaotiskt. Samtidigt är det svårt att säga att det skulle bli bättre om trupptillbakadragandet sköts fram till exempelvis år 2020...

Transitionen är ofrånkomlig och SAK menar att utländsk militär närvaro inte är lösningen på Afghanistans problem. Vi måste se på landet i ett längre perspektiv. SAK tror på och arbetar för civila lösningar som inkluderar hela befolkningen och som det kommer att behöva satsas mycket på i framtiden. •

Torvald Åkesson, nyttillträdd genealsekreterare för SAK.

